

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA
W KIELCACH

Kielce, 9 sierpnia 2019 r.

WK-60.15.2019

4034

Pan Krzysztof Tworek
Wójt Gminy Obrazów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od 6 maja 2019 roku do 5 lipca 2019 roku kompleksową kontrolę gospodarki finansowej Gminy Obrazów za 2018 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 5 lipca 2019 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Obrazów. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie ustaleń ogólnooorganizacyjnych:

Nie powołany został zastępca Wójta. Stosownie do art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym² Wójt, w drodze zarządzenia, powołuje oraz odwołuje swojego zastępcę lub zastępców i określa ich liczbę. Z uwagi na liczbę mieszkańców, stosownie do postanowień art. 26a ust. 2 ww. ustawy, w Gminie Obrazów może być powołany jeden zastępca Wójta. Zgodnie z art. 28g ww. ustawy, w przypadku zaistnienia jednej z – enumeratywnie wymienionych – przemijających przeszkód w wykonywaniu zadań i kompetencji Wójta (m.in. spowodowanej niezdolnością do pracy z powodu choroby trwającej powyżej 30 dni), zadania i kompetencje Wójta przejmuje jego zastępca, zaś w razie niepowołania zastępcy – osoba wyznaczona przez Prezesa Rady Ministrów w trybie art. 28h ustawy. Wskazana regulacja w sposób jednoznaczny określa zasady kierowania gminą, z tego względu, przy zaistnieniu okoliczności w niej przewidzianych, nieobsadzenie stanowiska Zastępcy Wójta może prowadzić do naruszenia ciągłości działania organu wykonawczego gminy, w tym w zakresie wykonywania budżetu.

II. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

1. Kontrola obowiązującej w 2018 roku dokumentacji opisującej przyjęte przez jednostkę zasady (politykę) rachunkowości, wprowadzonej zarządzeniem Wójta Nr 77/17 z dnia 29.12.2017 roku, stwierdziła następujące nieprawidłowości:
 - a) nie zaktualizowano wykazu dzienników częściowych stosowanych w jednostce,

¹ Dz. U. z 2016 r. poz. 561 ze zm., dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2019 r. poz. 506, dalej ustawa o samorządzie gminnym

- b) nie zaktualizowano wersji stosowanych programów komputerowych oraz nie określono dat rozpoczęcia eksploatacji poszczególnych programów komputerowych stosowanych w jednostce,
- c) wprowadzono konta 073 "Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe", pomimo iż w opisie zasad funkcjonowania konta 030 wskazano powiązanie z kontem 073,
- d) nieprawidłowo określono zasady rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi z tytułu podatku VAT w budżecie, tj. z naruszeniem kasowego wykonania budżetu, polegające na wskazaniu iż na stronie Ma konta 901 w korespondencji ze stroną Wn konta 240 ujmuje się zobowiązania wobec jednostki z tytułu zwrotu podatku VAT na dochody pod datą 31 grudnia. W myśl art. 40 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych³, plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą,
- e) określono dwa różne sposoby ewidencji dochodów realizowanych bezpośrednio na rachunek budżetu z tytułu: udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych, podatków realizowanych przez urzędy skarbowe oraz dotacji i subwencji, tj. raz w opisie konta 130 „Rachunek bieżący jednostki”, a drugi w opisie konta 222 „Rozliczenie dochodów budżetowych”,
- f) nieprawidłowo określono zasady ujmowania w ewidencji księgowej budżetu oraz wykazywania w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S Gminy Obrazów oraz jednostkowym Rb-27S Urzędu, danych dotyczących dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami. W polityce wskazano, iż Ośrodek Pomocy Społecznej w Obrazowie sporządza sprawozdanie Rb-27S i przekazuje do Urzędu Gminy wykazując zrealizowane dochody w § 0980. Dochody z tego paragrafu przeksięgowywane są w budżecie gminy na paragraf 2360 i w takim paragrafie wykazywane są w sprawozdaniu zbiorczym. W konsekwencji OPS wykazywał zrealizowane dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami dwukrotnie tj. w sprawozdaniu Rb-27S (w części należnej Gminie Obrazów) oraz w Rb-27ZZ (w części należnej budżetowi Państwa oraz w części należnej budżetowi Gminy Obrazów) zamiast wykazywać je tylko w sprawozdaniu Rb-27ZZ. Urząd Gminy w sporządzanym sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S nie wykazywał danych w § 2360, które wykazywano dopiero w sprawozdaniu zbiorczym Rb-27S Gminy Obrazów.
- Nieprawidłowość narusza art. 10 ust. 1 pkt 3 lit a) i lit. b) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości⁴ oraz § 20 ust. 1 pkt 1 i 4 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁵.

³ Dz. U. z 2019 r. poz. 869 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 351 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 1911 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

2. Pomimo stosowania w ewidencji księgowej Urzędu dzienników częściowych, nie sporządzano na koniec każdego okresu sprawozdawczego zestawienia obrotów tych dzienników, co narusza art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.
3. Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w zakresie opłaty za zajęcie pasa drogowego oraz opłaty za korzystanie z przystanków komunikacyjnych, nie prowadzono ewidencji analitycznej wg poszczególnych dłużników. Powyższe narusza zasady funkcjonowania konta 221 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w Urzędzie Gminy polityki rachunkowości wprowadzonej do stosowania zarządzeniem Nr 77/17 Wójta z dnia 29.12.2017 roku.
4. Zamknięcia ksiąg rachunkowych na koniec 2018 roku nie poprzedzono weryfikacją ujęcia w księgach rachunkowych wszystkich obciążających jednostkę kosztów, w konsekwencji czego do kosztów 2019 roku, zamiast do kosztów 2018 roku zaliczono kwotę 4.851,46 zł dotyczącą zwrotu opłat za korzystanie z przystanków komunikacyjnych za lata 2014-2016, w związku z wyrokami sądowymi uchylającymi uchwałę Rady Gminy Nr LII/306/2014 z dnia 26 lutego 2014 roku w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych na terenie Gminy Obrazów, warunków i zasad korzystania z nich oraz ustalenia stawki opłaty za korzystanie z tych przystanków. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. W 2018 roku stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych oraz naruszenia zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku:
 - a) w ewidencji księgowej Urzędu, zwrot przez Gminę Obrazów kosztów postępowania sądowego w kwocie 900,00 zł ujęto na koncie 409 „Pozostałe koszty rodzajowe”, zamiast na koncie 761 „Pozostałe koszty operacyjne”,
 - b) w 2018 roku w ewidencji księgowej Urzędu operacje gospodarcze dotyczące zapłaty podatku od nieruchomości, rolnego oraz od środków transportowych za pomocą instrumentu płatniczego, ujmowano z pominięciem konta 141 „Środki pieniężne w drodze”, tj. zapisem Wn 130 „Rachunek bieżący jednostki” i Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” lub 720 „Przychody z tytułu dochodów budżetowych”. W konsekwencji na koncie 221 zapłata podatku ujmowana była pod datą wyciągu bankowego, zamiast pod datą faktycznej zapłaty należności przy pomocy instrumentu płatniczego.
6. W ewidencji księgowej jednostki Urząd, wpływ odpowiednio w dniach 8, 26 i 27 listopada 2018 r. na wyodrębniony rachunek bankowy projektu środków pieniężnych w łącznej kwocie 83.980,00 zł ujmowano zapisem: Wn 130-005 „Rachunek bieżący jednostki – rozwój kompetencji cyfrowych” oraz Ma 240-020 „Pozostałe rozrachunki – rozwój kompetencji cyfrowych” natomiast w dniu 31.12.2018 roku środki pieniężne w kwocie 83.980,00 zł dotyczące realizowanego przez Gminę Obrazów grantu przekazano z wyodrębnionego rachunku Urzędu (konto 130-005) na rachunek budżetu (konto 133). W ewidencji księgowej budżetu powyższą operację gospodarczą ujęto zapisem:
 - Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 901/720/72095/2057 – kwota 5.000,00 zł
 - Wn 133 i Ma 224-008 – kwota 78.980,00 zł.Ujęcie na koncie 901 „Dochody budżetu” tylko kwoty 5.000,00 zł narusza zasadę kasowego wykonania budżetu.

W konsekwencji na dzień 31.12.2018 roku, konto 224-008 wykazywało saldo po stronie Ma w kwocie 78.980,00 zł, które zostało wykazane niezgodnie z treścią ekonomiczną w bilansie z wykonania budżetu Gminy Obrazów w poz. I.2 Zobowiązania wobec budżetów. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku a także zasady funkcjonowania kont 224 i 901 określone w załączniku Nr 2 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

7. Należność w kwocie 213.852,40, zł dotycząca zwrotu przez instytucję finansującą wydatków poniesionych w 2018 roku przez Gminę Obrazów na realizację I etapu inwestycji pn. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Węgrce, Święcica, Wierzbiny i Komorna oraz budowa sieci kanalizacyjnej w miejscowości Świątniki wraz z oczyszczalnią ścieków”, została bezpodstawnie ujęta pod datą 31.12.2018 roku w księgach rachunkowych budżetu zapisem: Wn 240-003 i Ma 909-02 „Rozliczenia międzyokresowe – należności od instytucji finansujących z 2018 roku – wodociągi”. W konsekwencji kwota 213.852,40 zł została wykazana w bilansie budżetu Gminy w poz. Aktywa II.3 Pozostałe należności i rozliczenia oraz w poz. Pasywa III Rozliczenia międzyokresowe. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości, w związku z zasadami funkcjonowania kont 240 i 909 określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
- a) Pod datą 12.10.2018 roku ujęto na koncie 250 „Należności finansowe” oraz 962 „Wynik na pozostałych operacjach” operację umorzenia części pożyczki w kwocie 1.681,92 zł udzielonej Stowarzyszeniu Nasz Region, pomimo iż faktyczne umorzenie ww. kwoty nastąpiło w dniu 1.06.2018 roku, na podstawie jednostronnego oświadczenia woli Wójta. W konsekwencji w kwartalnych jednostkowych sprawozdaniach Rb-N o stanie należności i wybranych aktywów finansowych sporządzonych odpowiednio wg stanu na koniec II oraz III kwartału 2018 roku, wykazano saldo konta 250 w kwocie 13.990,00 zł, które nie odzwierciedlało stanu rzeczywistego. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz § 10 ust. 6 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁶.
8. W zakresie ujmowania w ewidencji księgowej Urzędu dochodów budżetowych objętych podatkiem od towarów i usług VAT, ustalono iż w miesiącach styczeń – listopad 2018 roku, jednostka nie dokonywała na koniec każdego okresu sprawozdawczego wysięgowania należnego podatku VAT z konta 130 „Rachunek bieżący jednostki – dochody” według podziałki klasyfikacji budżetowej 758/75814/0970. Zmniejszenia wartości dochodów budżetowych o podatek VAT dokonywano w następnym okresie sprawozdawczym, zamiast w faktycznym miesiącu ich realizacji. W konsekwencji w sprawozdaniach Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu sporządzanych w miesiącach styczeń – listopad 2018 roku w podziałce klasyfikacji budżetowej 758/75814/0970 wykazywano dochody w kwocie brutto, zamiast w netto. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości w związku z art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług⁷, art. 3 i art. 4 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁸ oraz art. art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 1773, dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

⁷ Dz. U. z 2018 r. poz. 2174 ze zm., dalej ustawa o podatku od towarów i usług

⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

9. W 2018 roku na wystawianych przez Gminę Obrazów miesięcznych fakturach VAT stanowiących podstawę przypisu w ewidencji księgowej należności z tytułu najmu lokali użytkowych, nie zamieszczano wskazania sposobu zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych poprzez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja) oraz podpisu osoby odpowiedzialnej za te wskazania. Nieprawidłowość narusza art. 21 ust. 1 pkt 6 w związku z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
10. W 2018 roku wystąpiły przypadki, iż na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” nie ewidencjonowano na bieżąco wartości zaangażowania na podstawie zawartych umów, tj. zaangażowanie wydatków budżetowych na stronie Ma ewidencjonowano na podstawie wystawionych przez wykonawców faktur do wysokości zrealizowanego wydatku, zamiast na podstawie zawartych umów. W konsekwencji w objętej kontrolą próbie zaangażowanie wydatków budżetowych w łącznej kwocie 540.661,02 zł ujęto na stronie Ma na podstawie wystawionych przez wykonawców faktur, zamiast na podstawie zawartych umów. Nieprawidłowość narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania konta 998 określone w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku.
11. Wpłaty podatków wniesione przy pomocy karty płatniczej na kontach szczegółowych podatników ujmowane były pod datą wyciągu bankowego zamiast pod datą uzyskania potwierdzenia autoryzacji transakcji płatniczej. Nieprawidłowość narusza art. 60 § 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa⁹.
12. W zakresie stosowania klasyfikacji budżetowej stwierdzono, iż wydatki dotyczące dotacji celowych w łącznej kwocie 668.547,90 zł udzielonych na podstawie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zostały zaklasyfikowane do § 2820 „Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji stowarzyszeniom”, zamiast do § 2360 „Dotacje celowe z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielone w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconych do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego”. Powyższe narusza zasady klasyfikacji paragrafów wydatków określonych w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych¹⁰.
13. W zakresie sprawozdawczości budżetowej stwierdzono następujące nieprawidłowości:
 - a) w sporządzonym w dniu 19.02.2019 roku sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2018 roku: w kolumnie 3 „Wykonanie”:
 - w wierszu D.1 Przychody ogółem wykazano kwotę 1.858.715,07 zł, w tym: w wierszu D12. spłata udzielonych pożyczek kwotę 244.124,14 zł, zamiast wykazać kwotę 1.864.205,07 zł, w tym: w wierszu D12. spłata udzielonych pożyczek kwotę 249.614,14 zł, wynikającą z ewidencji księgowej konta 250 „Należności finansowe” za ten sam okres sprawozdawczy. Ustalona różnica w kwocie 5.490,00 zł dotyczy niewykazania w ww. sprawozdaniu przychodów z tytułu spłaty przez Stowarzyszenie Nasz Region części pożyczki krótkoterminowej,

⁹ Dz. U. z 2019 r. poz. 900 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹⁰ Dz. U. z 2014 r. poz. 1053 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych

- w wierszu D2. Rozchody ogółem wykazano kwotę 351.677,00 zł, w tym: w wierszu D22. udzielone pożyczki kwotę 6.677,00 zł, zamiast wykazać kwotę 366.877,00 zł, w tym w wierszu D22. udzielone pożyczki kwotę 21.877,00 zł, które wynikają z ewidencji księgowej konta 250 „Należności finansowe” za ten sam okres sprawozdawczy. Ustalona różnica w wysokości 15.200,00 zł wynika z faktu niewykazania w sprawozdaniu Rb-NDS rozchodów z tytułu udzielonej dla Stowarzyszenia Nasz Region pożyczki krótkoterminowej,
- w wierszu D.15 wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 1.114.590,93 zł, pomimo iż z bilansu z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządzonego na dzień 31.12.2017 roku oraz z ewidencji księgowej budżetu gminy wynika nadwyżka budżetu w kwocie 424.590,93 zł, którą należało wykazać w wierszu D.13 nadwyżka z lat ubiegłych ww. sprawozdania oraz wolne środki w kwocie 690.000,00 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej¹¹, w związku § 12 pkt 5 lit b), c), d) oraz pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.

- b)** w sporządzonym w dniu 27.02.2019 roku rocznym jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za okres od początku roku do dnia 31.12.2018 roku:

➤ w kolumnie 8 „Dochody otrzymane”:

- w podziale klasyfikacji budżetowej 756/75621/0010 „Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych” wykazano kwotę 3.164.245,00 zł, tj. kwotę dochodów wykonanych za 2018 rok, zamiast wykazać kwotę 3.145.887,00 zł, która faktycznie wpłynęła na rachunek bankowy w okresie sprawozdawczym pomniejszona o dokonane zwroty,
- w podziale klasyfikacji budżetowej 756/75621/0020 „Wpływy z podatku dochodowego od osób prawnych” wykazano kwotę 15.009,28 zł, zamiast wykazać kwotę 15.005,92 zł, która faktycznie wpłynęła na rachunek bankowy w okresie sprawozdawczym pomniejszona o dokonane zwroty,
- w podziale klasyfikacji budżetowej 750/75011/2010 wykazano kwotę 52.856,14 zł, tj. kwotę dotacji, która wpłynęła na rachunek bankowy budżetu gminy w okresie sprawozdawczym po pomniejszeniu o dokonany w dniu 18.01.2019 roku zwrot w kwocie 416,85 zł, zamiast wykazać kwotę 53.272,99 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 3 ust. 2 pkt 2 lit c), § 3 ust. 4 pkt 4 oraz § 3 ust. 5 pkt 3, ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

➤ nie wykazano danych w podziale klasyfikacji budżetowej:

- 852/85228/2360 – w kol. 5 „Należności” w kwocie 76,24 zł, w kol. 7 "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" w kwocie 76,24 zł, w kol. 10 „Zaległości netto” 0,00 zł,
- 855/85502/2360 – w kol. 5 „Należności” w kwocie 523.354,01 zł, w kol. 7 "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" w kwocie 20.089,66 zł, w kol. 10 „Zaległości netto” w kwocie 503.264,35 zł,

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

które wynikają odpowiednio: z kol. 2 „Należności” oraz kol. 3 „Zaległości” części B „Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-27ZZ” a także z kol. 7 „Dochody wykonane, w tym potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego” sprawozdania zbiorczego Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami za okres od początku roku do końca IV kwartału 2018 roku.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 6 ust. 4 i ust. 5 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- c) dane wykazane w zbiorczym sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od 1.01.2018 roku do 31.12.2018 roku nie są zgodne z sumą danych wykazanych w sprawozdaniach jednostkowych sporządzonych za ten sam okres sprawozdawczy przez Urząd Gminy jako jednostkę budżetową i jako organ. Różnica dotyczy kolumn: 5 „Należności”, 7 „Dochody wykonane”, 8 „Dochody otrzymane”, 9 „Należności ogółem” oraz 10 „Zaległości netto” w podziałce klasyfikacji budżetowej: 756/75616/0500, 756/75621/0010, 758/75801/2920. Nieprawidłowość narusza § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
- d) w zakresie wykazania kwot skutków finansowych w sprawozdaniach: rocznym Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy oraz Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy Obrazów za okres 2018 roku ustalono, że:
- zawyżono o kwotę 212,45 zł skutki obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych od osób fizycznych,
 - zawyżono o kwotę 433,34 zł skutki udzielonych ulg i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy (bez ulg i zwolnień ustawowych) w podatku od środków transportowych od osób fizycznych,
 - zawyżono o kwotę ogółem 56.372,40 zł, skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy dotyczące rozłożenia na raty oraz odroczenia terminu płatności podatku, w tym: w podatku od nieruchomości od osób fizycznych o kwotę 42.712,40 zł oraz w podatku od środków transportowych o kwotę 13.660,00 zł, w tym: od osób prawnych o kwotę 8.050,00 zł i od osób fizycznych o kwotę 5.610,00 zł.
 - w sprawozdaniu Rb-27S w kolumnie 15 w podziałce klasyfikacji budżetowej 756/75616/0910 bezpodstawnie wykazano kwotę odsetek w wysokości 515,00 zł, wynikającą z decyzji Wójta znak: Fn.II.3124.2.2018 z dnia 14.03.2018 roku w sprawie rozłożenia na raty zaległości w podatku od środków transportowych w kwocie 5.610,00 zł. Zgodnie z przedmiotową decyzją termin spłaty ostatniej raty przypadał na dzień 10.12.2018 roku.
- Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku § 3 ust 1 pkt 9, pkt 10, pkt 11 lit a) i lit b) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
- e) w sporządzonym w dniu 19.02.2019 roku sprawozdaniu Rb-PDP Gminy Obrazów za okres od 1.01.2018 r. do 31.12.2018 roku, nie wykazano danych w kolumnie 2a „Kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności”, pomimo iż w 2018 roku, tj. w okresie sprawozdawczym na rachunek bankowy Urzędu wpłynęła kwota 20.929,10 zł, dotycząca wydanych w 2017 roku przez Wójta decyzji o rozłożeniu na raty

oraz odroczeniu terminu płatności podatku, tj.: w podatku rolnym w łącznej kwocie 72,00 zł oraz w podatku od nieruchomości w łącznej kwocie 20.857,10 zł.

Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 7 ust. 3 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

- f) W sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy w Obrazowie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres sprawozdawczy od 01.01.2018 roku do 31.12.2018 roku (korekta nr 1 z dnia 19.02.2019 roku) w kolumnie 11 (wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego – art. 263 ust. 2 ustawy o finansach publicznych) w podziale klasyfikacji budżetowej 852/85202/6050 wykazano kwotę 0,00 zł, zamiast kwoty 22.140,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w związku z § 8 ust. 1 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
14. W zakresie sporządzania i wykazania danych w sprawozdaniach z operacji finansowych Urzędu stwierdzono następujące nieprawidłowości:
- b) w 2018 roku sporządzano po dwa jednostkowe kwartalne sprawozdania: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych oraz Rb-Z kwartalne sprawozdanie jednostkowe o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji, tj. odrębnie dla należności i zobowiązań dotyczących budżetu Gminy (na podstawie ewidencji budżetu) oraz należności i zobowiązań Urzędu Gminy jako jednostki budżetowej (na podstawie ewidencji Urzędu), zamiast sporządzić jedno sprawozdanie Rb-N oraz jedno sprawozdanie Rb-Z obejmujące swym zakresem zarówno Urząd będący jednostką budżetową jak i jej organ. Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 roku w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
- c) w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych, sporządzonym według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku, tj. sprawozdanie Rb-N sporządzone na podstawie ewidencji Urzędu korekta nr 1 z dnia 19.02.2019 r. oraz sprawozdanie Rb-N sporządzone na podstawie ewidencji budżetu z dnia 31.01.2019 roku:
- w wierszu N3. „gotówka i depozyty” w poz. N3.2 „depozyty na żądanie” wykazano kwotę 1.680.731,31 zł, zamiast wykazać kwotę 1.680.511,55 zł,
 - w wierszu N.4 „Należności wymagalne” wykazano kwotę 1.205.809,64 zł, w tym: w poz. N.4. 1 „z tytułu dostaw towarów i usług” – kwotę 0,00 zł oraz w poz. N.4.2 „pozostałe” – kwotę 1.205.809,64 zł, zamiast wykazać odpowiednio: w poz. N.4. 1 kwotę 10.904,18 zł oraz w poz. N.4.2 kwotę 1.194.905,46 zł,
 - w wierszu N.5 „pozostałe należności” wykazano kwotę 294.054,58 zł, w tym: w poz. N.5.1 „z tytułu dostaw towarów i usług” – kwotę 0,00 zł, w poz. N.5.2 „z tytułu podatków i składek na ubezpieczenie społeczne” – kwotę 0,00 zł oraz w poz. N.5.3 „z tytułów innych niż wymienione wyżej” – kwotę 294.054,58 zł, zamiast wykazać odpowiednio: w poz. N.5.1 kwotę 3.581,55 zł, w poz. N.5.2 kwotę 43.050,40 zł oraz w poz. N.5.3 kwotę 247.422,63 zł.
- Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,

w związku z § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 pkt 4 oraz § 14 pkt 12, pkt 13, pkt 15, pkt 16 i pkt 17 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia.

- d) w sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych według stanu na koniec IV kwartału 2018 roku sporządzonym na podstawie ewidencji Urzędu (korekta nr 1 z dnia 19.02.2019 roku) nie dokonano podziału należności ze względu na układ podmiotowy - całość należności wymagalnych w kwocie 1.205.809,64 zł oraz niewymagalnych w kwocie 294.054,58 zł wykazano w kolumnie 13 „gospodarstwa domowe”, pomimo iż jednostka według stanu na dzień 31.12.2018 roku posiadała należności od różnych podmiotów.

Nieprawidłowość narusza § 4 ust. 1 pkt 1 oraz § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, w związku z § 12 ust. 1 oraz § 13 ust. 2 pkt od 1 do 10 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 9 do ww. rozporządzenia.

15. W zakresie przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji ustalono:

- a) według stanu na dzień 31.12.2018 roku, inwentaryzacja gruntów nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi oraz ewidencją gminnego zasobu nieruchomości a także odpowiednio udokumentowana. Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji gruntów, sporządzono w dniu 15.01.2019 roku protokół weryfikacji salda konta 011, w którym wskazano dla grupy „0” saldo na dzień 1.01.2018 roku, zwiększenia i zmniejszenia w trakcie 2018 roku oraz saldo na dzień 31.12.2018 roku. Ponadto wskazano dwa dowody OT na podstawie których dokonano zwiększenia wartości gruntów w 2018 roku. W protokole weryfikacji wskazano, że saldo konta 011 zinwentaryzowano poprzez porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi w poszczególnych grupach. Jako udokumentowanie przeprowadzonej inwentaryzacji gruntów do protokołu załączono wydruk z programu Środki Trwałe „Zestawienie – stan na dzień 31.12.2018 roku – grupa KŚT 0”. Zarówno sporządzony protokół weryfikacji salda konta 011 jak i załączony do niego wydruk z programu Środki Trwałe, nie wskazują, co było przedmiotem inwentaryzacji, co porównano, z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Przeprowadzenie inwentaryzacji za pomocą weryfikacji ma na celu sprawdzenie, czy posiadane przez jednostkę dokumenty potwierdzają istnienie określonego salda oraz czy jest ono realne i prawidłowo wycenione. Dokumenty, o jakich mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, potwierdzające istnienie gruntów i źródło pochodzenia to dokumenty potwierdzające tytuł prawny do tych gruntów, czyli takie jak umowy notarialne, wyciągi z ksiąg wieczystych. Ponadto przeprowadzona inwentaryzacja gruntów nie ujawniła, że w ewidencji analitycznej konta 011-0 bezpodstawnie ujęte są grunty o łącznej wartości 428.939,00 zł, w stosunku do których Gmina Obrazów nie posiada prawa własności np. działka nr 21 położona w obrębie Kleczanów została ujęta w ewidencji konta 011-0 pod nr inwentarzowym 0/438 w wartości 3.696,00 zł, pomimo iż nabycie z mocy prawa przez Gminę Obrazów nastąpiło na podstawie decyzji Wojewody Świętokrzyskiego znak: SPN.IV.7532.421.2018 z dnia 7.03.2019 roku, działka nr 312 położona w obrębie Kleczanów została ujęta w ewidencji konta 011-0 pod nr inwentarzowym 0/435 w wartości 6.468,00 zł, pomimo iż nabycie z mocy prawa przez Gminę Obrazów nastąpiło na podstawie ww. decyzji Wojewody Świętokrzyskiego, działka nr 569 położona w obrębie Świątniki została ujęta w ewidencji konta 011-0 pod nr inwentarzowym 0/552 w wartości 9.370,00 zł, pomimo iż do dnia kontroli działka stanowi własność Skarbu Państwa. Ww. działki ujęte były w ewidencji konta 011-0 według stanu na dzień

31.12.2016 roku oraz 31.12.2017 roku, co wskazuje na wykazywanie nierealnych sald również w latach ubiegłych oraz brak ujawnienia tego stanu w trakcie przeprowadzania corocznej inwentaryzacji inwestycji drogą weryfikacji. Stwierdzone różnice wskazują, że ustalenia zawarte w protokole weryfikacji gruntów nie są zgodne ze stanem rzeczywistym a inwentaryzacja nie została przeprowadzona w sposób rzetelny. W konsekwencji do dnia niniejszej kontroli nie ujawniono różnic pomiędzy stanem gruntów wynikającym z ewidencji księgowej a stanem rzeczywistym. Nieprawidłowość narusza art. 24 ust. 2 oraz art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- b) według stanu na dzień 31.12.2018 roku, inwentaryzacja środków trwałych trudnodostępnych oglądowi, nie została przeprowadzona drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z dokumentami źródłowymi a także odpowiednio udokumentowana. Na okoliczność przeprowadzenia inwentaryzacji środków trudnodostępnych oglądowi, sporządzono w dniu 15.01.2019 roku protokół weryfikacji salda konta 011, w którym wskazano dla grupy „2” saldo na dzień 1.01.2018 roku, zwiększenia i zmniejszenia w trakcie 2018 roku oraz saldo na dzień 31.12.2018 roku. W protokole weryfikacji wskazano, że saldo konta 011 zinwentaryzowano poprzez porównanie danych wynikających z ewidencji księgowej z dokumentami źródłowymi w poszczególnych grupach. Jako udokumentowanie przeprowadzonej inwentaryzacji do protokołu załączono wydruk z programu Środki Trwałe „Zestawienie – stan na dzień 31.12.2018 roku – grupa KŚT 2”. Zarówno sporządzony protokół weryfikacji salda konta 011 jak i załączony do niego wydruk z programu Środki Trwałe, nie wskazują, co było przedmiotem inwentaryzacji (co porównano), z jakimi dowodami źródłowymi, jakie zapisy były przedmiotem weryfikacji. Dokumenty, o jakich mowa w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, potwierdzające istnienie środków trudnodostępnych oglądowi to dokumenty potwierdzające tytuł prawny do nich np. dowody OT, faktury, protokoły otrzymania. Nieprawidłowość narusza art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

III. W zakresie dochodów budżetowych:

1. Organ podatkowy nie dokonywał rzetelnej kontroli składanych przez podatników informacji na podatek od nieruchomości i rolny, celem stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 ust. 2 i ust. 3 ustawy Ordynacja podatkowa, o czym świadczy:
- a) od podatników o nr kont podatkowych 09/0074, 02/0294, 10/0066, 17/0106, 09/0107, 01/0161, 03/0104, 08/0147 będącymi osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą, organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń informacje w sprawie podatku rolnego i od nieruchomości, w których podatnicy wykazali do opodatkowania ten sam grunt. W konsekwencji w latach 2015-2018 organ podatkowy w drodze decyzji wymiarowych opodatkowywał grunty wykazane w informacjach podwójnie, tj. raz podatkiem od nieruchomości jako grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej a drugi raz podatkiem rolnym jako grunty rolne. Nieprawidłowość narusza art. 272 ust. 2 i ust. 3 w związku z art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa,
- b) od podatnika o nr konta podatkowego 01/0170 organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń złożoną w dniu 5.05.2017 roku informację w sprawie podatku od nieruchomości, w której wykazano do opodatkowania tylko działkę nr 444/3 o pow. 600 m² będącą w użytkowaniu wieczystym

podatnika, pomimo iż od dnia 1.03.2011 roku podatnik dzierżawi od Gminy Obrazów działkę nr 444/2 o pow. 900 m² z przeznaczeniem na prowadzenie działalności gospodarczej. Ponadto na podstawie decyzji wymiarowych znak: Fn.II.3123.29.2017 z dnia 24.01.2017 roku w sprawie wymiaru podatku rolnego, od nieruchomości na 2017 rok oraz Fn.II.3123.29.2018 z dnia 25.01.2018 roku w sprawie wymiaru podatku rolnego, od nieruchomości na 2018 rok, ustalono, iż:

- w 2017 roku opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegała tylko powierzchnia działki będącej przedmiotem umowy dzierżawy, tj. 900 m², pomimo iż zgodnie ze złożoną informacją od dnia 1.04.2017 roku powstał obowiązek podatkowy w zakresie gruntu będącego w użytkowaniu wieczystym podatnika, tj. działki nr 444/3 o pow. 600,00 m²,
- w 2018 roku opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegała tylko powierzchnia działki będącej w użytkowaniu wieczystym podatnika, tj. pow. 600 m², zamiast powierzchni 1.500,00 m² (działka nr 444/2 i nr 444/3).

Kwota zaniżonego podatku od nieruchomości należnego Gminie Obrazów za lata 2017-2018 wynosi łącznie 1.013,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 3 oraz pkt 4 lit a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych¹², w związku z art. 272 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa,

- c) od podatnika o nr konta podatkowego 14/0016, organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń złożoną w dniu 31.01.2017 roku informację w sprawie podatku od nieruchomości, w której wykazano do opodatkowania działkę nr 95/14 o pow. 2.500 m² zajęta na prowadzenie działalności gospodarczej, pomimo iż z ewidencji gruntów wynika że ww. działka ma powierzchnię 2.761 m². W konsekwencji należny Gminie Obrazów podatek od nieruchomości za lata 2017-2018 został zaniżony łącznie o kwotę 376,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 roku Prawo geodezyjne i kartograficzne¹³ oraz art. 272 ust. 2 i ust. 3 i art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa,
- d) od podatnika o nr konta podatkowego 01/0088, organ podatkowy przyjął bez zastrzeżeń złożoną w dniu 10.11.2010 roku informację w sprawie podatku od nieruchomości, w której wykazano do opodatkowania grunt o pow. 1.000,00 m², pomimo iż z zawartej w dniu 1.11.2010 roku pomiędzy Gminą Obrazów a podatnikiem umowy dzierżawy wynika powierzchnia 2.400,00 m². W konsekwencji w latach 2015-2018 oraz do dnia kontroli, opodatkowaniu podlegał tylko grunt o pow. 1.000 m², zamiast o powierzchni 2.400 m². Należny Gminie Obrazów podatek od nieruchomości za okres 2015-2018 roku został zaniżony łącznie o kwotę 4.200,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 1a ust. 1 pkt 3, art. 2 ust. 1 pkt 1, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z art. 272 ust. 2 i ust. 3 oraz art. 274a § 2 ustawy Ordynacja podatkowa.

2. Podatnik o nr karty podatkowej 18 (Gmina Obrazów) w dniu 5.01.2018 roku złożył deklarację na podatek od nieruchomości na 2018 rok, w której:

- a) zawyżono o 138.186 m² powierzchnię gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „dr” (drog wewnętrznych) będących własnością Gminy Obrazów,

¹² Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 725 ze zm., dalej ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne

- b) nie wykazano do opodatkowania lokali mieszkalnych niestanowiących odrębnych nieruchomości znajdujących się w gminnym zasobie mieszkaniowym o łącznej powierzchni 489,25 m², będących w posiadaniu osób fizycznych na podstawie zawartych z Gminą Obrazów umów najmu. Organ podatkowy w 2018 roku oraz latach poprzednich w drodze decyzji wymiarowych bezpodstawnie opodatkowywał podatkiem od nieruchomości najemców ww. lokali mieszkalnych.
W konsekwencji w złożonej w dniu 5.01.2018 roku deklaracji na podatek od nieruchomości zawyżono kwotę podatku o 48.175,00 zł.
- c) nie wykazano przedmiotów opodatkowania podlegających zwolnieniu z podatku od nieruchomości na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, pomimo iż jednostka posiada grunty i budynki stanowiące własność Gminy Obrazów niebędące w posiadaniu osób trzecich podlegające zwolnieniu na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych a Rada Gminy w załączniku Nr 4 do uchwały Nr XIV/77/2015 z dnia 12.11.2015 roku w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych określiła wzór takiej informacji.
Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 1, pkt 2 i pkt 4, art. 3 ust. 3, art. 6 ust. 9 pkt 1 oraz art. 7 ust. 1 pkt 15 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, w związku z wzorem deklaracji podatkowych stanowiących załącznik Nr 4 do uchwały Rady Gminy Nr XIV/77/2015 z dnia 12.11.2015 roku w sprawie określenia wzorów formularzy informacji i deklaracji podatkowych.
3. W 2018 roku Gmina Obrazów zaniechała składania korekt deklaracji na podatek od nieruchomości, pomimo iż w trakcie roku podatkowego zaistniały zdarzenia mające wpływ na wysokość opodatkowania w tym roku, a w szczególności zmiana sposobu wykorzystywania przedmiotu opodatkowania, co narusza art. 6 ust. 9 pkt 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
4. Decyzją Wójta znak: GR.6844.1.2016 z dnia 21.03.2016 roku oddano z dniem 21.03.2016 roku w trwałe zarząd dla Zespołu Gospodarki Komunalnej w Obrazowie - jednostce organizacyjnej Gminy Obrazów, część działki nr 182/3 o pow. 0,9724 ha położonej w Obrazowie, zabudowanej dwukondygnacyjnym budynkiem o powierzchni użytkowej 361,58 m². W związku z niedopełnieniem przez ww. podatnika – trwałego zarządcę – obowiązku wynikającego z art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, organ podatkowy w okresie od stycznia 2017 roku do dnia 21.05.2019 roku zaniechał wezwania podatnika na podstawie art. 274a ust. 1 w związku z art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa do złożenia deklaracji na podatek od nieruchomości na 2017, 2018 i 2019 rok. W konsekwencji w ww. okresie grunty i budynki będące w posiadaniu ZGK w Obrazowie na podstawie ww. decyzji Wójta nie zostały objęte podatkiem od nieruchomości. Kwota zaniżonego podatku od nieruchomości za okres 2017-2018 wynosi łącznie 9.700,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 2 ust. 1 pkt 1 i pkt 2, art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a), art. 6 ust. 9 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 274a ust. 1 oraz art. 155 ustawy Ordynacja podatkowa.
5. Podatnikom o nr kont podatkowych 13/0159, 01/0223, 10/0195 08/0209, 14/0089, 09/0105 06/0181, 04/0141, 04/0102, 10/0195 organ podatkowy dokonał wymiaru podatku od nieruchomości i rolnego w drodze decyzji wymiarowych bez uprzedniego wszczęcia postępowania podatkowego a w szczególności zaniechano wezwania podatnika do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych a także wydania postanowienia o wszczęciu postępowania w sprawie określenia wysokości zobowiązania podatkowego.

Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości nastąpiło na podstawie zawartych pomiędzy Gminą Obrazów a ww. podatnikami umów najmu lub/i dzierżawy. Nieprawidłowość narusza art. 165 § 1 i § 2 oraz art. 21 § 3 w związku z art. 207 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

6. Organ podatkowy w drodze jednej decyzji wymiarowej opodatkowywał grunty stanowiące odrębną własność podatników jak i grunty pozostające we współwłasności. Ponadto organ podatkowy nie wydawał i nie doręczał decyzji dla wszystkich współwłaścicieli nieruchomości, tj. jedną decyzją wymiarową opodatkowywano grunty i budynki stanowiące współwłasność małżonków, zamiast w drodze odrębnych decyzji wymiarowych. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz art. 3 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 roku o podatku rolnym¹⁴.
7. W przypadku zmian w przedmiocie opodatkowania, od podatników przyjmowano częściową Informację o nieruchomościach i obiektach budowlanych, tj. wyłącznie w zakresie zaistniałych zmian, zamiast przyjąć nową Informację uwzględniającą zmiany. W konsekwencji w decyzjach ustalających zobowiązanie podatkowe podatek wymierzany był na podstawie kilku informacji. Nieprawidłowość narusza art. 6 ust. 6 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych w związku z art. 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

IV. W zakresie budżetu Gminy

1. W zakresie realistyczności danych wykazanych w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Obrazów ustalono, że:
 - a) w Wieloletniej Prognozie Finansowej Gminy Obrazów na lata 2018-2029 - uchwałą Nr XLIV/227/2017 z dnia 14.12.2017 roku w sprawie WPF Gminy na lata 2018-2029 wraz z późniejszymi zmianami wykazano: w kolumnie 4.1 Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych – kwotę 0,00 zł oraz w kolumnie 4.2 Wolne środki (...) – kwotę 1.114.590,93 zł, zamiast wykazać odpowiednio: w kolumnie 4.1 Nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych – kwotę 424.590,93 zł oraz w kolumnie 4.2 Wolne środki (...) – kwotę 690.000,00 zł.
 - b) uchwałą Nr VI/44/1019 Rady z dnia 21.03.2019 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Obrazów na 2019 rok oraz uchwałą Nr VI/45/2019 Rady z dnia 21.03.2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2019-2029 wprowadzono do budżetu Gminy przychody z tytułu wolnych środków w kwocie 1.586.314,14 zł, pomimo iż z danych zawartych w bilansie z wykonania budżetu Gminy Obrazów za 2018 rok oraz ewidencji księgowej (budżetu) za ten sam okres sprawozdawczy wynika kwota wolnych środków w wysokości 845.000,00 zł oraz nadwyżka budżetowa z lat ubiegłych w kwocie 731.602,03 zł. W trakcie niniejszej kontroli uchwałą Nr VIII/57/2019 Rady z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie zmian w budżecie Gminy Obrazów na 2019 rok oraz uchwałą Nr VIII/58/2019 Rady z dnia 30 maja 2019 roku w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy na lata 2019-2029 wprowadzono do budżetu Gminy oraz do WPF Gminy Obrazów na lata 2019-2029 prawidłowe dane dotyczące planowanych przychodów budżetu. Nieprawidłowość narusza art. 226 ust. 1 pkt 4 i pkt 5 ustawy o finansach publicznych w związku z art. 217 ust. 2 tejże ustawy.
2. Wójt jednostronnym oświadczeniem woli dokonał odpowiednio: w dniu 1.06.2018 roku oraz w dniu 12.10.2018 roku umorzenia części pożyczki udzielonej Stowarzyszeniu Nasz Region w łącznej kwocie 9.710,00 zł, pomimo iż Pożyczkobiorca do złożonych w dniach 21.05.2018 roku oraz 28.09.2018 roku wniosków o umorzenie nie załączył żadnych dokumentów

¹⁴ Dz. U. z 2019 r. poz. 1256, dalej ustawa o podatku rolnym

potwierdzających okoliczności faktyczne wskazane we wniosku, ponadto nie wskazano jakie ważne względy społeczne przemawiają za umorzeniem pożyczki, brak jest również dokumentacji wskazującej jakie czynności podjęto przeprowadzając postępowanie wyjaśniające. Nieprawidłowość narusza § 3 ust. 1, ust. 7 i ust. 8, § 7 ust. 1-3 uchwały Nr LII/250/10 Rady z dnia 21.09.2010 roku w sprawie szczególnych zasad i trybu umarzania, odraczania spłat lub rozkładania na raty należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, przypadających Gminie Obrazów lub jej jednostkom podległym oraz wskazania organów do tego uprawnionych w związku z § 4 ust. 3 umowy pożyczki Nr 1/2018 z dnia 8.03.2018 roku oraz § 7 Regulaminu udzielania pożyczek z budżetu Gminy Obrazów wprowadzonego do stosowania na mocy zarządzenia Nr.29/2012 Wójta z dnia 21 maja 2012 roku.

V. W zakresie wydatków budżetowych

1. W dniu 17.01.2017 roku dokonano wypłaty nagrody jubileuszowej w kwocie 2.960,00 zł za 25 lat pracy, tj. na 233 dni po terminie nabycia uprawnień do jej otrzymania. Nieprawidłowość narusza art. 38 ust. 2 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych¹⁵ w związku z wówczas obowiązującym § 8 ust. 1 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych¹⁶.
2. W dniu 19.01.2018 roku dokonano ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zapłaty za fakturę nr FA/60/12/2017 z dn. 29.12.2017 roku w kwocie 1.200,00 zł obejmującą zakup zestawu pucharów na potrzeby wręczenia nagród dla hodowców gołębi podczas zawodów organizowanych przez Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых – Sekcja Obrazów za sezon 2017 roku. Nieprawidłowość narusza art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi¹⁷ oraz nie obejmuje celów zawartych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2018 r.
3. Środki w kwocie 22.140,00 zł, które nie wygasaly z upływem roku budżetowego 2018 i nie zostały wykorzystane w terminie określonym uchwałą Nr III/20/2018 Rady Gminy z dnia 27.12.2018 r., tj. do dnia 20.02.2019 r., przekazano na dochody budżetowe 41 dni po terminie, tj. w dniu 9.04.2019 roku. Nieprawidłowość narusza art. 263 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.

VI. W zakresie zamówień publicznych:

W przeprowadzonym w 2018 roku postępowaniu o udzielenie zamówienia „Budowa siłowni plenerowych, stref relaksu oraz placu zabaw na terenie Gminy Obrazów” - „Zadanie 4 – Budowa siłowni plenerowej, strefy relaksu oraz placu zabaw na działce o nr ewid. 156 położonej w miejscowości Zdanów”, zwrotu 70% wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy wniesionego w postaci pieniężnej, dokonano po upływie 67 dni od odbioru końcowego robót, potwierdzonego protokołem stwierdzającym wykonanie wszystkich robót bez wad, który nastąpił w dniu 16.11.2018 roku. Zwrot należnej kwoty nastąpił w dniu 21.02.2019 roku na rachunek bankowy Wykonawcy. Powyższe narusza art. 151 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych¹⁸.

¹⁵ Dz.U. z 2019 r. poz. 1282, dalej ustawa o pracownikach samorządowych

¹⁶ Dz.U. z 2014 r. poz. 1786 ze zm.,

¹⁷ Dz.U. z 2018 r. poz. 2137 ze zm., dalej ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi

¹⁸ Dz. U. z 2018 r. poz. 1986 ze zm., dalej ustawa Pzp

VII. W zakresie gospodarki mieniem:

1. Wójt decyzją z dnia 21.03.2016 roku ustanowił na rzecz Zespołu Gospodarki Komunalnej w Obrazowie trwały zarząd części działki nr 182/3 o pow. 0,9724 ha położonej w msc. Obrazów oraz budynku dwukondygnacyjnego o pow. użytkowej 361,58 m². Cenę nieruchomości ustalono na podstawie wartości księgowej na kwotę 2.045.924,94 zł. Wartość nieruchomości ustalono na podstawie ich wartości księgowej, zamiast wartości nieruchomości ustalonej przez rzeczoznawcę majątkowego. Nieprawidłowość narusza art. 83 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami¹⁹, zgodnie z którym opłaty z tytułu trwałego zarządu ustala się według stawki procentowej od ceny nieruchomości ustalonej zgodnie z art. 67 ust. 3 tej ustawy. W czasie trwania kontroli operatem szacunkowym sporządzonym przez uprawnionego rzeczoznawcę majątkowego, ustalono wartość rynkową przedmiotowej nieruchomości. Decyzją z dnia 18.06.2019 r. zmieniono ww. decyzję, w której cenę nieruchomości, dla której ustanowiono trwały zarząd na rzecz Zespołu Gospodarki Komunalnej w Obrazowie ustalono na podstawie operatu szacunkowego. Opłatę roczną za trwały zarząd ustalono w kwocie 6.137,70 zł, tj. 0,3% ceny nieruchomości.
2. Wójt Gminy w dniu 16.10.2018 roku oraz 1.12.2018 roku zawarł umowy najmu lokali użytkowych bez sporządzenia i podania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem, co narusza art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzebrzegania przepisów prawnych dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości gminy, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy Obrazów poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki głównego księgowego (skarbnika) określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym Gminy Obrazów jest Wójt, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Gminy, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Wójt jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy). Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Wójcie (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

¹⁹ Dz. U. z 2018 r. poz. 2204 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli, Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Dokonać aktualizacji obowiązującej w Urzędzie polityki rachunkowości, dostosowując jej zapisy do art. 10 ust. 2 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze, że plany kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej powinny uwzględniać, że dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą.
2. Sporządzać zestawienia obrotów dzienników częściowych za dany okres sprawozdawczy, stosownie do art. 14 ust. 3 ustawy rachunkowości.
3. Do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” prowadzić ewidencję szczegółową według dłużników oraz według podziałek klasyfikacji budżetowej.
4. W księgach rachunkowych roku obrotowego ujmować wszystkie obciążające jednostkę koszty dotyczące danego roku, niezależnie od terminu ich zapłaty, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
5. W księgach rachunkowych Urzędu jako jednostki oraz w ewidencji budżetu, zapisów o zdarzeniach dokonywać w ujęciu systematycznym, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załącznikach Nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, a w szczególności:
 - a) zwrot kosztów postępowania sądowego ujmować na koncie 761 "Pozostałe koszty operacyjne",
 - b) wpływ na wyodrębniony rachunek bankowy Urzędu środków pieniężnych, w tym: na realizację grantów lub projektów, ujmować na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki” z zastosowaniem podziałki klasyfikacji budżetowej dochodów,
 - c) operacje gospodarcze dotyczące zapłaty należności podatkowych za pomocą instrumentu płatniczego, ujmować zapisem:
 - Wn 141 „Środki pieniężne w drodze” i Ma 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” lub inne właściwe konto – pod datą zapłaty instrumentem płatniczym,
 - Wn 130 "Rachunek bieżący jednostki" i Ma 141 „Środki pieniężne w drodze” – wpływ na rachunek bankowy pod datą wyciągu bankowego.
6. Celem rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej jednostki, w księgach rachunkowych oraz sprawozdaniach finansowych operacje gospodarcze ujmować zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 ustawy o rachunkowości, a w szczególności:

- a) do dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego zaliczać środki otrzymane przez jednostkę w związku z realizowanymi projektami i grantami, mając na uwadze § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, zgodnie z którym w celu ustalenia nadwyżki lub deficytu budżetów jednostek samorządu terytorialnego operacje dotyczące ich dochodów i wydatków są ujmować w księgach rachunkowych na odrębnych kontach księgowych w zakresie faktycznie (kasowo) zrealizowanych wpływów i wydatków dokonanych na bankowych rachunkach budżetów oraz rachunkach bieżących dochodów i wydatków budżetowych jednostek budżetowych,
- b) nie ujmować należności wynikających z zawartych z instytucją finansującą umów, dotyczących refundacji wydatków inwestycyjnych poniesionych przez jednostkę w danym roku budżetowym.
7. Zapewnić właściwy obieg dowodów księgowych mając na uwadze, aby faktury/rachunki oraz inne dokumenty, z których wynikają zobowiązania i należności jednostki były przekazywane do Referatu Finansowo-Budżetowego w terminie umożliwiającym ujęcie zdarzeń w prawidłowym okresie sprawozdawczym, tak by zapisy dokonane w księgach rachunkowych odzwierciedlały stan rzeczywisty, stosownie do art. 20 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
8. W ewidencji księgowej Urzędu, dochody budżetowe objęte podatkiem od towarów i usług (VAT), ujmować w sposób zapewniający wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S Urzędu zrealizowanych dochodów budżetowych w wartościach netto oraz w faktycznym okresie sprawozdawczym, mając na uwadze, że do dochodów budżetu Gminy nie zalicza się podatku od towarów i usług, który stanowi dochód budżetu państwa, stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w związku z art. 111 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, w związku z art. 3 i art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego
9. Zapisów w ewidencji księgowej dokonywać tylko na podstawie dowodów księgowych stwierdzających dokonanie operacji gospodarczej, spełniających wymogi formalne określone w art. 21 ust. 1 w związku z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
10. Zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, ujmować w księgach rachunkowych na podstawie zawartych umów, tj. pod faktyczną datą powstania zaangażowania środków, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, w związku z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
11. Wpłaty podatków dokonane przy pomocy instrumentu płatniczego innego niż polecenie przelewu, na kontach szczegółowych podatników ujmować pod datą uzyskania potwierdzenia autoryzacji transakcji płatniczej, o której mowa w art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 roku o usługach płatniczych²⁰, stosownie do art. 60 § 1 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.
12. Prawidłowo stosować klasyfikację dochodów i wydatków określoną w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 659 ze zm.,

13. Przyjąć i stosować rozwiązania zapewniające prawidłowe i rzetelne sporządzanie sprawozdań budżetowych, poprzez wykazywanie w nich danych zgodnych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań, stosownie do § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej, a w szczególności:
- a) w sprawozdaniu Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego dane po stronie wykonania, dotyczące:
- rozchodów z tytułu udzielonych pożyczek oraz przychodów z tytułu ich spłat, wykazywać zgodnie z wykonanymi przychodami i rozchodami wynikającymi z urzędzeń księgowych za dany okres sprawozdawczy, stosownie do § 12 pkt 5 lit b) i pkt 6 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
 - nadwyżki z lat ubiegłych - wykazywać w wysokości środków osiągniętych za lata ubiegłe, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu, stosownie do § 12 pkt 5 lit c) ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - wolnych środków - wykazywać w wysokości wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, również kwotę uruchomioną na pokrycie deficytu, stosownie do § 12 pkt 5 lit d) ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego.
- b) w sprawozdaniu jednostkowym Rb-27S Urzędu:
- w kolumnie 8 "Dochody otrzymane" dane dotyczące udziałów jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych, otrzymane z centralnego rachunku bieżącego budżetu państwa, udziałów jednostek samorządu terytorialnego w podatku dochodowym od osób prawnych oraz dotacji celowych otrzymanych z budżetu państwa, wykazywać w faktycznej kwocie dochodów otrzymanych na rachunki bankowe jednostek samorządu terytorialnego w okresie sprawozdawczym, pomniejszone o dokonane w okresie sprawozdawczym zwroty,
 - dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami wykazywać zgodnie z danymi wynikającymi ze sprawozdania zbiorczego Rb-27ZZ z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, stosownie do § 6 ust. 4 i ust. 5 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów, a w szczególności:
- w kol. 5 „Należności”, w kol. 9 „Należności pozostałe do zapłaty ogółem” oraz kol. 10 „zaległości” wykazywać kwoty należności, zaległości i nadpłat, które wynikają odpowiednio: z kol. 2 „Należności” oraz kol. 3 „Zaległości” części B „Dane uzupełniające do sprawozdania Rb-27ZZ”,

- w kol. 7 "Dochody wykonane (wpływy minus zwroty)" w paragrafie "Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami" wykazywać kwoty dochodów zgodne z danymi wykazanymi w sprawozdaniu Rb-27ZZ w kolumnie 7 "potrącone na rzecz jednostek samorządu terytorialnego"
- c) sprawozdania zbiorcze sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej,
- d) w sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu Gminy jako jednostki samorządu terytorialnego oraz w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych gminy:
 - w kolumnie "Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy" wykazywać rzeczywiste kwoty stanowiące różnicę pomiędzy dochodami, jakie gmina mogłaby uzyskać, stosując górne stawki podatkowe, a dochodami, jakie powinna uzyskać, stosując niższe stawki uchwalone przez radę gminy, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 9 Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego" stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów.
 - w kolumnie "Skutki udzielonych ulg i zwolnień..." wykazywać (bez ulg i zwolnień ustawowych) rzeczywiste skutki finansowe wynikające ze zwolnień i ulg w podatkach i opłatach wprowadzonych przepisami uchwał rady gminy, wydanymi na podstawie ustawowych upoważnień; stosownie do § 3 ust. 1 pkt 10 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego,
 - w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie:
 - umorzeń zaległości podatkowych – wykazywać kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji wydanych przez właściwe organy gminy, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności. W kolumnie tej nie wykazywać kwot wynikających z decyzji wydanych na podstawie art. 67d § 1 ustawy - Ordynacja podatkowa,
 - rozłożenia na raty – wykazywać kwoty dotyczące skutków decyzji organów podatkowych za okres sprawozdawczy. Skutki wykazane w tej kolumnie powinny wynikać z wydanych decyzji organu podatkowego, zarówno w zakresie bieżących, jak i zaległych należności. W przypadku podjęcia przez organ podatkowy decyzji o odroczeniu terminu płatności lub rozłożeniu na raty zapłaty podatku bądź zaległości podatkowej, skutki finansowe wynikające z tych decyzji wykazywać za kolejne okresy sprawozdawcze w roku, w którym została wydana decyzja, stosownie do § 3 ust. 1 pkt 11 lit a) i lit b) Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego" stanowiącej załącznik Nr 36 do ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów,

- e) w sprawozdaniu Rb-PDP w kolumnie 2a "kwoty wynikające z wydanych w latach poprzednich decyzji o rozłożeniu na raty, odroczeniu terminu płatności", wykazywać kwoty spłacone w okresie sprawozdawczym wynikające z decyzji wydanych w latach poprzednich i wykazane w tych latach w kolumnie "rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności, zwolnienie z obowiązku pobrania, ograniczenie poboru" w zakresie rozłożenia na raty, odroczenia terminu płatności. W kolumnie tej wykazywać kwoty dotyczące decyzji wydanych od 1 stycznia 2016 roku, stosownie do § 7 ust. 3 ww. Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego".
 - f) w sprawozdaniu jednostkowym Urzędu Gminy w Obrazowie Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych w kolumnie 11 wykazywać kwoty wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego.
14. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-PDP za 2018 rok oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, zgodnie z przepisami § 24 ust. 6 i 9 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego” stanowiącej załącznik Nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.
15. Za poszczególne okresy sprawozdawcze sporządzać jedno sprawozdanie Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji oraz Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych obejmujące swym zakresem zarówno urząd będący jednostką budżetową, jak i jej organ, stosownie do § 4 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.
16. W sprawozdaniach Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych dane wykazywać rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 10 ust. 4 w związku z § 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, a w szczególności:
- a) w wierszu N3.2 „depozyty na żądanie” wykazywać dane ustalone zgodnie z § 13 ust. 4 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych,
 - b) w wierszu N4.1. z tytułu dostaw towarów i usług wykazywać wartość bezspornych należności wymagalnych z tytułu usług i dostaw towarów,
 - c) w wierszu N5.2. z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne wykazywać wartość bezspornych należności z tytułu podatków i składek na ubezpieczenia społeczne, mając na uwadze art. 4 ust. 1 ustawy dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
 - d) należności wykazywać w układzie podmiotowym wobec grup dłużników, ustalonych zgodnie z § 13 ust. 2 Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

17. Inwentaryzację gruntów oraz środków trwałych nie podlegających spisowi z natury (trudnodostępnych) przeprowadzać co roku drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacją wartości tych składników, według stanu na dzień 31 grudnia, stosownie do art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości. Wyniki inwentaryzacji prawidłowo dokumentować oraz powiązać je z zapisami ksiąg rachunkowych, stosownie do art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
18. Dokonać wyjaśnienia oraz rozliczyć w księgach rachunkowych, ustalone w trakcie kontroli różnice między stanem rzeczywistym a stanem wykazanym w księgach rachunkowych w zakresie inwentaryzacji gruntów, stosownie do art. 27 ust. 2 w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
19. Dokonywać rzetelnej kontroli przedkładanych przez podatników deklaracji i informacji, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia ich zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do art. 272 pkt 2 i pkt 3 w związku z art. 3 ust. 5 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej. W sytuacji, gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, podejmować czynności określone w art. 274 § 1 i 2 tejże ustawy.
20. Przy opodatkowywaniu gruntów, uwzględniać treść art. 21 ust. 1 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którym podstawą wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów.
21. W deklaracji na podatek od nieruchomości Gminy nie wykazywać gruntów, które podlegają zwolnieniu z opodatkowania na podstawie ustawy o podatkach i opłatach lokalnych oraz rzetelnie wykazywać dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu bądź zwolnieniu z tego podatku, mając na uwadze że osoby fizyczne wynajmujące od gminy lokale mieszkalne niestanowiące odrębnych nieruchomości, zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych zostały wyłączone z kategorii podatnika podatku od nieruchomości.
22. Prawidłowo opodatkowywać grunty, budynki i budowle wykazane w złożonych deklaracjach i informacjach, mając na uwadze, że obowiązek podatkowy ciąży na właścicielu nieruchomości lub obiektów budowlanych, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, natomiast na posiadaczu nieruchomości lub jej części wyłącznie w sytuacjach wskazanych w art. 3 ust. 1 pkt 4 tej ustawy.
23. W przypadku niedopełnienia przez podatnika obowiązku złożenia właściwemu organowi podatkowemu deklaracji lub informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie albo wygaśnięcie obowiązku podatkowego, zażądać od podatnika złożenia wyjaśnień w sprawie przyczyn niezłożenia deklaracji lub wzywać do ich złożenia, stosownie do art. 274 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

24. Decyzje określające zobowiązanie podatkowe w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym wydawać po uprzednim wszczęciu przez organ podatkowy postępowania podatkowego, stosownie do art. 21 § 3 w związku z art. 165 § 1 i §2 oraz art. 207 ustawy Ordynacja podatkowa.
25. Grunty stanowiące współwłasność małżonków opodatkowywać w drodze odrębnych decyzji, stosownie do art. 3 ust. 4 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym, z wyjątkiem określonym w art. 3 ust. 6 ustawy o podatku rolnym, tj. w sytuacji, gdy użytki rolne albo grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych stanowią gospodarstwo rolne prowadzone w całości przez jednego ze współwłaścicieli (współposiadaczy) podatek ustala się w drodze decyzji wymiarowej tylko temu współwłaścicielowi, który w całości prowadzi to gospodarstwo.
26. W Wieloletniej Prognozie Finansowej dane wykazywać w sposób realistyczny, stosownie do art. 226 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, a w szczególności określać dla każdego roku objętego prognozą przeznaczenie nadwyżki albo sposób sfinansowania deficytu oraz prawidłowo ustalać kwotę wolnych środków o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych.
27. Należności pieniężne mające charakter cywilnoprawny, przypadające jednostce samorządu terytorialnego lub jej jednostkom podległym, umarzać tylko na zasadach określonych przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 59 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
28. Nagrodę jubileuszową wypłacać po nabyciu do niej prawa przez pracownika, stosownie do § 8 ust. 1 i ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 roku w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych²¹.
29. Dochody z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych wykorzystywać wyłącznie na prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, ujętych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, stosownie do art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi..
30. Środki finansowe, które nie wygasły z upływem roku budżetowego i nie zostały wykorzystane w terminie określonym przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego przekazywać na dochody budżetu jednostki samorządu terytorialnego w terminie 7 dni od dnia określonego przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do art. 263 ust. 7 ustawy o finansach publicznych.
31. Wzmocnić nadzór nad pracownikami Urzędu Gminy w Obrazowie w zakresie terminowego zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy, stosownie do art. 151 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
32. Przestrzegać obowiązku sporządzania i podawania do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości przeznaczonych do oddania w najem lub dzierżawę, stosownie do art. 35 ust. 1 i ust. 1b ustawy o gospodarce nieruchomościami.

²¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 936 ze zm.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Wójta zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Do wiadomości:

Rada Gminy w Obrazowie

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
mgr Zbigniew Rękas

